

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی، درمانی استان اردبیل
دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی
پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه ای تخصصی اطفال

عنوان:

بررسی تاثیر تعداد پلاکت، شاخص توده پلاکتی و متوسط حجم پلاکت بر بسته شدن خودبخودی مجرای شریانی باز در نوزادان نارس

نگارش:

دکتر فاطمه جلیل زاده

استاد راهنما ۱:

دکتر مهرداد میرز ارجمی

استاد راهنما ۲:

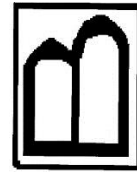
دکتر افشین فتحی

استاد مشاور:

دکتر فرامرز اجری خامسلو

زمستان ۱۳۹۸
شماره پایان نامه: ۰۱۶۰

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی استان اردبیل

بسمه تعالی

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب **فاطمه جلیل زاده** دانشجوی مقطع **تخصص رشته اطفال** دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تایید می نمایم که:
- این پایان نامه براساس نتایج بررسی ها/ تحقیقات انجام یافته توسط اینجانب تحت راهنمای آقای **دکتر مهرداد میرزارحیمی** و **دکتر افشین فتحی** بوده و بوسیله خودم انشا گردیده است و در صورت استفاده از نتایج پژوهش ها و یا آثار دیگران بلافاصله به مرجع مورد استفاده استناد شده است و در قسمت منابع و ماخذ مشخصات مرجع به طور کامل ذکر گردیده است.
- مسئولیت صحت مطالب مندرج در این پایان نامه به طور کامل با اینجانب است.
- این پایان نامه قبلا برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.
- کلیه حقوق مادی و معنوی این پایا نامه و هرگونه محصول مستخرج از آن اعم از مقالات، چاپ کتاب و ثبت اختراع به دانشگاه علوم پزشکی اردبیل تعلق دارد و هرگونه استفاده از اطلاعات و یا نتایج، و اگذاری اطلاعات به افراد دیگر، چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس از این پایان نامه بدون اخذ اجازه کتبی از دانشگاه علوم پزشکی اردبیل ممنوع است.
- کلیه مقالات مستخرج از این پایان نامه تحت نام دانشگاه علوم پزشکی اردبیل (Ardabil University of Medical Science) به عنوان وابستگی نویسنده اول یا مسئول و با اطلاع و اجازه تمامی اساتید راهنما و مشاور به چاپ رسیده یا خواهد رسید.
- چنانچه در هر مقطع زمانی، خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می پذیرم و دانشگاه مجاز است با اینجانب مطابق با ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت برخورد قانونی، هیچ گونه ادعایی نخواهم داشت.

نام و نام خانوادگی دانشجو؛ **فاطمه جلیل زاده**

امضا و تاریخ

- بدینوسیله اصالت و صحت نتایج این پایان نامه مورد تایید اینجانب، **دکتر مهرداد میرزارحیمی** و **دکتر افشین فتحی** استاد/اساتید راهنما می باشد.

نام و نام خانوادگی استاد/ اساتید راهنما

امضا و تاریخ

این پایاننامه را تقدیم می کنم

به اساتید بزرگوار بیمارستان بوعلی بخصوص آقای دکتر
میرزارحیمی و

آقای دکتر فتحی و آقای دکتر براك و سرکارخانم دکتر نهان مقدم
و همه

اساتید بزرگوار که باوجود آنها تحمل روزهای سخت رزیدنتی
برایم آسان

شد و خانم دکتر شرقی بابت راهنمایی و کمک در حل مشکلات
پایان نامه و تقدیم میکنم به روح پدر شهیدم

پدرم نیست ولی خاطره هایش باقیست

یاد آن قلب پر از مهر و وفایش باقیست

مرگ پایان کسی نیست که عاشق باشد

پدرم رفت ولی عشق و دعایش باقیست

مادر عزیزتر از جانم که اسطوره صبر مقاومت و مهربانی است
و با وجود تمام سختیها و تنهاییها چون فرشتهای مسیر درست
زندگی را برایم هموار کرد و از دعای خیرش بی نصیب نبوده و
نیستم

تقدیم به همسرم که صبوری کرد و مرا در نگارش پایاننامه یاری
کرد.

سپاسگزاری

تقدیر و سپاس بی پایان مخصوص خدایی که ما را آفریده و قدرت اندیشیدن بخشده پس از ارادت خاشعانه به درگاه خداوند بی همتا لازم است از اساتید بزرگوارم به خصوص استاد ارجمند جناب آقای دکتر میرزارحیمی بخاطر سعه صدر و رهنمودهای دلسوزانه که در تهیه این تحقیق مرا مورد لطف قرار داده نموده و یاری نمودند و همچنین جناب آقای دکتر فتحی بابت راهنماییهایشان و جناب آقای دکتر اجری بابت مشاوره های لازم

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
1	چکیده: فصل اول مقدمه
3	1-1- بیان مسئله و ضرورت انجام تحقیق
5	1-1-1- علل بروز بیماری PDA
5	1-1-2- علائم مجرای شریانی باز یا PDA
6	1-1-3- تشخیص PDA در نوزادان
8	1-2- تعریف واژه‌های کلیدی
8	1-3- اهداف و فرضیات
8	1-3-1- هدف کلی
8	1-3-2- اهداف اختصاصی
9	1-4- فرضیات یا سوالات تحقیق فصل دوم بررسی متون
11	2-1- مروری بر مقالات فصل سوم مواد و روش کار
14	3-1- نوع مطالعه
14	3-2- جامعه آماری و تعیین حجم نمونه
14	3-3- جامعه مورد بررسی
14	3-4- روش جمع آوری اطلاعات
15	3-5- روش انجام کار
16	3-6- متغیر های پژوهش
17	3-7- روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری
17	3-8- ملاحظات اخلاقی
Error! Bookmark not defined.	3-9- محدودیت‌های اجرایی طرح و روش کاهش و حل آنها فصل چهارم نتایج
19	4-1- آنالیز و تحلیل داده ها

فصل پنجم بحث و نتیجه گیری

25	5-1 بحث
28	5-2 محدودیتهای پژوهش
29	5-3 نتیجه گیری
30	5-4 پیشنهادات
31	منابع

فهرست جداول

صفحه	عنوان
16	جدول 3-1 متغیرها
Error! Bookmark not defined.	جدول 3-2 جدول زمانی اجرای پایان نامه
20	جدول 4-1 مشخصات دموگرافیک گروههای PDA باز و بسته
20	جدول 4-2 مقایسه پارامترهای مربوط به پلاکت در دو گروه
20	جدول 4-3 توصیف کیفی نمونه ها
21	جدول 4-4 توصیف کمی نمونه ها

فهرست تصاویر

صفحه	عنوان
4	تصویر 1-1- مجرای شریانی باز

فهرست نمودارها

	عنوان	صفحه
22	نمودار 4-1 متوسط حجم پلاکت در دو گروه	
22	نمودار 4-2 متوسط تعداد پلاکت در دو گروه	
23	نمودار 4-3 شاخص توده پلاکتی در دو گروه	

فهرست اختصارات

PDA	Patent ductus arteriosus
GA	Gestational age
DA	ductus arteriosus
BW	Birth weith
MPV	Mean platelet volume
Ao	Aortic root
LA	Left atrium

بررسی تاثیر تعداد پلاکت، شاخص توده پلاکتی و متوسط حجم پلاکت بر بسته شدن خودبخودی مجرای شریانی باز در نوزادان نارس

چکیده:

مقدمه: مجرای شریانی باز یک مشکل قلبی است که به صورت متداول در چند هفته تا چند ماه اول پس از تولد مشاهده می شود. این مجرا سبب می شود تا خون غنی از اکسیژن به جای گردش در بدن دوباره به سمت ریه ها جریان یابد.

هدف: در این مطالعه تاثیر تعداد پلاکت، شاخص توده پلاکتی و متوسط حجم پلاکت بر بسته شدن خود بخودی مجرای شریانی باز را در نوزادان نارس مورد بررسی قرار دادیم.

مواد و روش کار: در این مطالعه، همه نوزادان نارس، به دو گروه تقسیم شدند. گروه اول شامل PDA باز و گروه دوم شامل PDA بسته بود. متغیرهای تعداد پلاکت، حجم متوسط پلاکت و شاخص توده پلاکتها بررسی شدند. و جهت شناسایی فاکتورهایی که بسته شدن مجرا را تحت تاثیر می دهند، بین دو گروه بیماران مقایسه شدند.

یافته ها: اختلاف معنی دار آماری در تعداد پلاکت، میانگین حجم پلاکت و شاخص توده پلاکت بین دو گروه وجود نداشت. میانگین و انحراف معیار شمارش پلاکت در گروه PDA باز 7403 ± 246357 و در PDA بسته 71912 ± 262742 محاسبه شد که از لحاظ آماری معنی دار نبود ($P < 0.05$). میانگین و انحراف معیار متوسط حجم پلاکت در گروه PDA باز $11/1 \pm 8/8$ و در PDA بسته $9/1 \pm 10$ اختلاف معنی دار نداشت. میانگین و انحراف معیار شاخص توده پلاکت در گروه PDA باز 698 ± 2185 و در PDA بسته 662 ± 2401 محاسبه شد که از لحاظ آماری معنی دار نبود.

نتایج: میانگین سن حاملگی و وزن تولد به ترتیب $31 \pm 2/64$ هفته، $2/36 \pm 34$ هفته و 470 ± 2691 گرم در PDA باز و بسته بود. اختلاف معنی دار آماری در تعداد پلاکت، میانگین حجم پلاکت و شاخص توده پلاکت بین دو گروه وجود نداشت.

نتیجه گیری: اختلاف معنی دار آماری در تعداد پلاکت، میانگین حجم پلاکت و شاخص توده پلاکت بین دو گروه وجود نداشت.

واژه‌های کلیدی: مجرای سرخرگی بازمانده (PDA)، پلاکت، نوزادان نارس.